

- Emlékezés Eminescu. (2. oldal.)
- Ahol a kollektív gazdaságok ká- donbocsátott hadifoglyokat a francia derei tanulnak... (2. oldal.)
- A mezőgazdasági társulás meg- erősítéséért. (3. oldal.)
- Gyermekünk boldog élete. (3. oldal.)
- Koreai lapvélemény Csu En Laj és Nam Ir nyilatkozatáról. (4. oldal.)
- A vietnámi kormány által szab- donbocsátott hadifoglyokat a francia hatóságok börtönben tartják. (4. oldal.)
- Nyugatnémetországi polgári la- pok a külügyminiszterek értekezleté- ről. (4. oldal.)
- Szovjet művészek előadásának sikere Angliában. (4. oldal.)

A dolgozók nyomora a tőkés országokban

Az új esztendő első napjaiban még job- ban elmélyülnek a tőkés országok dolgozó- i- nak homlokán a redők: vajjon mit hoz a most kezdődő év, milyen újabb megpróbál- talások várnak a monopol-tőkés kizsík- mányoltjaira? Azok a hírek, amelyek a tő- kés országokban — elsősorban az Amerikai Egyesült Államokban — felbukkanó válság- jelekről számolnak be, még fokozottabb mun- kásnyomor, tömegelbocsátás és a munkabé- rek további csökkenésének képét vetítik előre.

Ismert tény, hogy a monopol-tőkés a maximális profitért folytatott hajszában nem hajlandók a legkisebb engedményt sem ten- ni saját hasznuk rovására. A válság jeleit arra használják fel, hogy tovább csökkentsék az amugyis silány béreket, munkaelbocsa- tásokkal kisebbségek az üzemek kiadását és ugyanakkor biztosítsák továbbra is hasznu- kal. Még csak súlyosbítja a dolgozók hely- zetét, ha a tőkés haditermelésre térnek át, mert a fegyverek árát a munkások, parasz- tok és más dolgozó rétegek verejtékes mun- kájának vámjából, az adóból fedezik.

A gyárak békertermelésének csökkentése tehát éppen úgy a dolgozók nyomorát idézi elő, mint a hadianyagok tömeges gyártása. Hogy mennyire nem a nép, hanem a tőkés- sek célját szolgálja a hadiipar kifejleszté- se, az is igazolja, hogy az üzemek áru- készlete állandóan halmozódik, mert az árut sem a munkanélküliek, sem pedig a hadi- iparban dolgozók és a hadi kiadások terhet nyújtó más kusemberek sem tudják megvá- sárolni.

Természetesen azokban az országokban, ahol a nehézipari egységei fegyvereket gyár- tanak és nem traktorokat, mezőgazdasági gépeket, valamint egyéb szükségleti cikke- ket, ott a parasztság termelése is csökken, mind kevesebb és drágább lesz az élelmis- zer, beáll az általános nyomor és az im- perialista tábor belső ellentmondásainak ál- dozatává válik az egész dolgozó nép. Az árak emelkedésével, az életszínvonal süllye- désevel, mind kisebb lesz az alkalmazottak realbére.

Számos jel arra mutat, hogy a gazdasági válság kiterjedése állandóan gyorsuló ütem- ben fokozódik a tőkés országokban. Nyíl- ványuló, hogy a kapitalisták nem hogy csök- kenteni akarnák a nép nyomorát, hanem sa- ját hasznuk növeléséért még inkább fokoz- zák. Mit történnek az imperialista államok monopol-tőkés vezetői azzal, hogy a fegyver- gyártás növeli az adózók terheit, ha arról van szó, hogy az adóból befolyt összegek nagyrésze a tőkés zsebbe vándorol! Fran- ciaországban például, ahol az állam bevéte- lei 98 százalékkal adókból származnak, a legnagyobb költségvetési tétel a fegyver- készítésre előirányzott összeg képezi. Világos, hogy Franciaországban, ahol az adók 70 százaléka a fizetések és a nyugdíjakból le- vont összegek teszik ki, elsősorban az al- kalmazottak és a nyugdíjasok fizetik meg a fegyverkezési költségeket.

Az Amerikai Egyesült Államokban ma a fizetésekkel szembe fordított adóbevételek tíze- kétszeresét teszik ki annak az összegnek, amellyel ezek a bevételek az 1937—1938-as költségvetésben szerepeltek. Ezek és a köz- szükségleti cikkekre kivettelt fogyasztási adók annyira lesüllyeszti az életszínvona- lat, hogy ma háromszor drágább a megél- hetés az USA-ban, mint 1939-ben volt. Az élelmiszerek ára pedig négyeszerese a máso- dik világháborút megelőző évek élelmiszer- árának.

A második világháború után Franciaor- szában 138, Olaszországban 23, Nyugat- Németországban 26, Angliában pedig 40 százalékkal drágult a megélhetés. Nagybri- tanniában csupán az élelmiszerek 70 szá- zálekkal emelkedtek az 1947. évihez képest. Tudvalevő, hogy a létfenntartás drágulása a realbérek csökkenését jelenti. Az Egyesült Államokban és Nyugat-Németországban 30, Angliában 20 százalékkal kisebb a dolgozók realbére, mint a második világháború előtt volt. Franciaországban még a felét sem éri el a realbérek a háborúelőttié. Elképzeli- hető, hogy az említett számok mögött mi- lyen rettenetes tömegnyomor húzódik meg. Az Egyesült Államokban például 300.000 ember hal meg évente az elégtelen táplá- kozás következtében.

Még megrendítőbb képet kapunk az ame- rikai munkások és más dolgozók nyomorá- ról, ha meggondoljuk, hogy a részleges és teljes munkanélküliek száma 13 millióra emelkedett. Az USA-ban, amint Meany, az Amerikai Munkaszövetség (AFL) elnöke újvívi beszédében rámutatott, semmi kilátás sincs arra, hogy a munkanélküliség foko- zását megállítsák.

Angliában, Franciaországban, Olaszor- szában és Nyugat-Németországban össze- sen 21 millió ember létezik munka nélkül. Csodálható-e ilyen körülmények között, hogy például az Egyesült Államokban egyre növekszik az üzletek eladatlan árukészlete? A felhalmozott és a dolgozók vásárlóképte- lensege miatt eladatlan áruk értéke még 1953 júliusában elérte a 78 milliárd dollárt. Természetesen ezen a gyárosok nem úgy „segítenek”, hogy leszállítják a szükségleti cikkeket, hanem úgy, hogy beszüntetik vagy csökkentik a termelést. Hivatalos ame- rikai adatok szerint a textilipar termelőké- pességét csupán 30—40 százalékkal hasz- nálják ki és a csökkentés még fokozódik. Az angol textiliparban sem sokkal különb a helyzet, itt a termelőképességnek csupán 60 százaléka használatban van.

Ugy az ipari, mint a mezőgazdasági ter- melők nyomorát még jobban fokozza az amerikai kormány népellenes politikája, amellyel megakadályozza az árukivitel a keleti országok felé. Nemcsak Anglia és Franciaország népe, hanem az amerikai dol- gozó nép is egyre hangosabban követeli a kereskedelmi kapcsolatok felvételét a Kínai Népköztársasággal, valamint a kapcsolatok kiszélesítését a Szovjetunióval és a népi demokratikus államokkal. A kereskedelmi kapcsolatok hiánya miatt visszamaradt áru- mennyiség hatalmas mértékben fokozza a nyomort és a munkanélküliséget a tőke or- száiban.

Ha ilyen súlyos a helyzet a gyarmattartó országokban, még sokkal elszomorítóbb a gyarmati és a függő országok népeinek sor- sa. Indiában például legalább 50 millió, Indonéziában 15 millió, Iránban pedig több, mint egymillió a munkanélküliek száma. Nem ritka látvány a gyarmati országokban, hogy munkanélküliek tömegei pusztulnak el éhségszélben, vagy a szemétdűl kisedett hul- ladékokkal táplálkoznak. És ezt nevezik az amerikai monopol-tőkés a nyugati civilizá- záció terjesztésének!

Nem kétséges, hogy az amerikai monopol- tőkés és a kormányban lévő képviselők számára tényleg eldörögött jelent a kapita- lista gazdálkodás. Amíg — mint a fentiek- ből is láthatjuk — a dolgozó milliók és százmilliók élete egyre nyomorúságosabbá válik a tőkés országokban, az amerikai mo- nopol-tőkés, a nyomor kegyetlen vámsze- dói, tovább gazdagodnak. Az amerikai fegy- vergyárosok és más monopol-tőkés haszna az 1948. évi 33,8 milliárd dollárral szem- ben 1953-ban 45,5 milliárdra emelkedett. Nem kell tulajdonosnak élni képzeltető ahhoz, hogy képet alkossunk magunknak arról a rettenetes munkás szenvedésről, vérről és könnyről, amely ezekhez a milliárdokhoz tapad.

Mind ellenállhatatlanul nyilvánul meg a tőkésországok elnyomott népeinek ellen- állása vezetőinek nyomorpolitikájával szem- ben. Az egymást követő sztrájkok, tünteté- sek, mind azt bizonyítják, hogy a monopol- tőkés áldozatai nem hajlandók engedni- mes bárányként a vágóhídra hurcoltatni ma- gukat. Egyre növekszik a világ népeinek békemozgalma és szerle a világon a béke- harc legjobbjai élére álltak a mozgalomnak, amely a háborús gazdálkodás beszünteté- sét, nemzetközi ellentétnek, a békes tár- gyalások útján való csökkentését követeli.

A világ népei ma már tisztán látják, hogy a Szovjetunióban, a Kínai Népköztársasá- gban és a népi demokratikus országokban — a béke politikájának megfelelően — a kor- mányzat legfőbb törekvése a dolgozó nép szük- ségleteinek egyre fokozottabb mértékű kielé- gítése. A tőkésországok munkanélküli milliói előtt a reakciós vezetőkörök ma már nem titkolhatják el, hogy a Szovjetunióban és az általa felszabadított országokban, a Kínai Népköztársaságban egyszer s mindenkorra eltűnt a munkanélküliség és a dolgozó nép maga építi boldog, bőséges életét.

Az 1954. évi terv teljesítéséért

Harc a minőség megjavításáért

A „December 30” gyár I., II-es szövő- déjében ütemesen zakatolnak a gépek. Bo- cancea Domnica sztahanovista szövő gépe főté hajolva megköti az elszakadt vető- szálakat, majd gyors mozdulattal felnyúl egy orsóért. Másodpercek alatt váltja át a beverő szálakat és megindítja a gépet. Majd kérdésünkre mosolygó arccal így felel:

— Az elmúlt év nyarán fejeztem be a két éves szakmai iskolát. Szeptemberben a szövődébe kerültem. Ma már sztahanovis- ta vagyok. Napi tervemet átlag 19 száza- lékkal tulszárnyalom. Oly jó érzés fog el, amikor végigtekintek a szövőtt anyagon és látom, hogy a minőség állandóan ja- vul. Vállalom, hogy a jövőben még jobb eredményeket érek el a termelésben, a mi- nőséget megjavítom és 200 grammal csök- kentem a szálhulladékot.

A „December 30” gyár számos szövője

dolgozik hasonló gondolatokkal, hasonló tervekkel. Valamennyien egy célért har- colnak: a terv jelentős tulszárnyalásáért, a minőség állandó javításáért. Így Zeller Frzsebet sztahanovista, a 16-os számú IMSz brigád szövőője 20 százalékkal termel átlag napi tervén felül. Taranu Alexandra sztahanovista, a „Mihail Sado- veanu” békebrigád egyik tagja 10 gépen végzi munkáját. Napi tervét átlag 16 szá- zálekkal tulszárnyalja. Herbslein Emil átlag 38 százalékkal termel napi tervén fe- lül.

A „December 30” gyár munkaközössé- gének nagyszerű teljesítményei, az elért eredmények, arról a szeretetről és ragasz- kodásról beszélnek, amelyet dolgozóink a párt iránt éreznek, valamint törelet- len akarattal, hogy pártunk vezetésével folytassák a harcot a jobb, bőségesebb holnapért, a békéért.

Több és jobbminőségű tesztárut gyártanak

A kisszentmiklósi „Mira” finomtesztá- gyár munkaközössége a dolgozók bőséges ellátására törekszik. A minőség megja- vítása érdekében a gyár vezetősége szak- képesítő tanfolyamot létesített, hogy a dol- gozók fejleszthessék szakmai tudásukat. Filipescu Jiana például ma már a gyár legjobb technikusa. Lelkesedéssel dolgozik Rusalina Ilca, a váltás vezetője, megad minden segítséget a kevésbé szakképesített dolgozó társainak. Odaadásának eredmé- nye meg is mutatkozik az általa vezetett munkacsoportnál, amely 26—30 százalékkal tulszárnyalja tervét. Blaj Elena iljumn-

kánső, Joca Victoria és Fürst Elena átlag 10—20 százalékkal termelnek tervén felül. A gyárban széles körben alkalmazzák a Zsandarova, Kotlear és Vorosin szovjet módszereket.

Az új esztendőben többféle, eddig nem készített tesztanemű gyártását vették terv- be. A gyár munkaközösségének közös cél- ja az, hogy a jövőben minél nagyobb mennyiségű és jobb minőségű finomtesztá- áruval lássa el a dolgozók tömegét. Ennek érdekében a dolgozók egyre nagyobb számban vesznek részt a szocialista ver- senyben.

Számos új közszükségleti cikket készít a „Progresul” vállalat

A „Progresul” helyiipari vállalat dolgo- zói az 1953. év utolsó negyedéhez viszonyítva ebben az esztendőben 52 új közszükségleti cikk gyártását vezetik be — mondotta Meches Gheorghe, a vállalat igazgatója. Megkezdik többek között a kézi kukorica- daráló, vedrek, tesztaszűrők, tejszűrők, locsolók, tölcserék, tesztasütők, tejeskan- nák, zsírosbödönök, paradicsompaszírozók, mérlegesszálók, méhkaptárak, piaci és száll- itási zsákoknak gyártását. Szorgalmasan

dolgoznak, hogy minél jobban emeljék a munka termelékenységét és megjavítsák a minőséget.

A vállalat fejlődése érdekében a „Pro- gresul” munkaközössége javasolta az üzemszertályok és műhelyek egybeolvasda- sát. Ezáltal jobban és könnyebben irányí- thatják a munkát és a különféle részlegek között szorossá válik a kapcsolat. Ugyan- akkor jelentős megtakarítást érhetnek el az anyag szállításánál. Ez az önköltségi ár csökkentését is jelenti.

A Nagy Nemzetgyűlés által megszavazott törvény szellemében

A közelmúltban megjelent törvényes in- tézkedést, amely az 1954—56. évekre ha- zánkban az állattenyésztés fejlesztését vá- nyozza elő, nagy örömmel fogadták a mi kollektív gazdaságunk tagjai is. A kollek- tivisták felismerték, hogy a törvény nagy lehetőségeket nyújt számukra is az állat- állomány fejlesztése terén.

Kollektív gazdaságunk már eddig is fejlesztette állatállományát és így ma 9 tehén, 4 borjú, 26 sertés, 8 ló, 9 csikó és 6 ökör képezi állatállományunkat.

A Nagy Nemzetgyűlés által megszava- zott törvény most még fokozottabb tevő- kenységre ösztönöz bennünket. A kollek- tivisták javaslatára szerződést kötöttünk az

állammal 12 szarvasmarha hizlalására. Az új szerződési rendszer nagyszerű előnyöket biztosít gazdaságunk számára. Az állatok- ért előlegként kapott 20.000 lej egyrésze- ből jutányos áron épületanyagot vásárolunk a szövetkezetből, a többi pedig száz juh beszerzésére fordítjuk. Ezzel már ezúton jelentősen növeljük állatállományunkat. Tenyészállatok beszerzésével és általában az állatállomány fejlesztésével fokozzuk az állati termékek hozamát, hogy ezzel is hozzájárulhassunk dolgozó népünk hus- termékekkel történő ellátásának megjavi- tásához.

Vársándun Gheorghe, a kuvini kollektív gazdaság elnöke.

Szerelik a „Teba” gyár fonodájának gépeit

Szorgos munkások szerelik a „Teba” gyár fonodájának gépeit. Ké- günk hazánkban, Kolozsváron gyártott gyűrűfonógép szerelését mutatja.

TÁVIRAT

A ROMAN MUNKASPART KÖZPONTI VEZETŐSÉGNEK

Kedves Elvtársak!

Tiszta szívből köszönetet mondok a hatvanadik születésnapom alkalmából tolmá- csolt szerencsekívánatokért.

Peking, 1953. december 28.

MAO CE DUN.

Emlékezés Eminescura

Mihail Eminescunak, a román haladó irodalom egyik kimagasló alakjának valódi jelentőségét a polgári irodalomtörténet elhallgatta és arra törekedett, hogy világképet kizárólag pesszimistának tüntesse fel, vagy, hogy alkotásainak mondanivalóját az uralkodó reakciós sovínyszla ideológia támaszává tegye. Valójában Eminescu jelentősége abban rejlik, hogy meghonthatatlan szoros kapcsolat fűzte népéhez, amelynek öröme és bánata, törekvése és vágya magas művészi színvonalú, örökértékű költői alkotásokban jutott kifejezésre. A néppel való barátsága gyermekeiben kezdődött. Ipotesti környéki bolyongásai alatt nemcsak a természet szépsége és magasztossága fogta meg lelket, hanem egész életre kihaló élményt jelentettek számára találkozásai a román paraszttal.

Eminescu 1850. január 15-én született. Már gyermekkorában megismerte a nyomort és szegénységet. Anyagi helyzete nem javult iskolai évei során sem, amikor Csernovichban, Balázsfalván, Nagyszebenben tanult. Bejárta az országot, megismerte Erdélyt. Vándorlása alkalmával sok alkalma nyílt arra, hogy megismerje a nyomorgó, szenvedő dolgozó milliók sorsát.

A népköltészet termékeinek tanulmányozására és gyűjtésére fordított szenvedélyes érdeklődéssel mélyed el a régi idők, a nép küzdelmes életét leíró cirill betűs szövegekbe.

Bécsi és berlini tartózkodásának idején tudása szélesedik bölcséleti, közgazdasági és jogi tanulmányai folytán. Közeli érdeklődik a politikai események iránt. Alig husz éves és gazdag élettapasztalat, komoly műveltség birtokosa. Slavici visszaemlékezéseiben így ír róla: „Bárcsak alig husz éves ifjú volt, máris hányatott életpályára állott mögötte. Éveken át ide-oda bolyongott, mint valami elveszett gyermek. Különböző nyomorúságokon vergődött át Nagyszebenben, Balázsfalván, Belényesen. Mint vándor társulatok sugója minden apró részletében megismerte az emberi élet rut oldalát és bizonyos mértékben koraérettnek minősült. Nem járta ki rendszeresen a középiskolát, de rengeteget olvasott, s nemcsak hogy irodalmi hírrel szerzett magának, hanem valóban sokat is tudott és a saját fejével gondolkodott. Meglepő alaposan ismerte valamennyi népi irodalmát, a világtörténelmet s kiváltképp a román történelmet, az egymást követő korszakok bölcséleti rendszereit, a klasszikus nyelveket és a román nyelvet.”

„A féslett ifjakhoz”, „Epigonok”, „Angyal és Démon”, „A proletár” című költeményei ezidőszakban írott műveinek legértékesebbje közé tartoznak. A költeményekből már kibontakozik Eminescu egyénisége, magatartása az akkori társadalmi viszonyokkal szemben. Erőteljesen jelentkezik már a hazafiság, a társadalmi lázadás hangja. „A proletár” a párisi kommunizmus megelőző időszak forradalmi eszméinek költői vetülete és a „Császár és proletár” című költemény első kísérletének tekinthető.

„A féslett ifjakhoz”, az „Epigonok” című költeményekben kifejezésre jutó felhá-

borodás forrása nemcsak Eminescu hazafisága, hanem a kor forradalmi eszméi is. A hazafiság, a nép ügye iránt érzett szeretet, a lázadás a lennálló társadalmi viszonyok ellen később méginkább megerősödött Eminescu műveiben. Tévedés lenne azonban Eminescut forradalmárnak tartani. A párisi kommun bukása, a német idealista filozófia, s különösen a schopenhaueri bölcsélet, kiábrándultságot keltenek a költőben. De az elkeseredésnél nyomasztóbb hatással bír Eminescura a „Junimea” irodalmi körrel való kapcsolata.

M. EMINESCU:

AZ ÉLET

Hallgatom igéit potrohos papoknak,
Hajduk öv szorítja, orcáik ragyognak,
Mondván: ez az élet, hordjuk a keresztet
S szenvedés az ára minden élvezetnek —
S gondolom: „Bizonytal tudja mind való-
b.n.

Hogy milyen az élet s mint lehetne jobban.”

Millió csillagával vet szikrát az éjjel,
Lépteim beszorítja villó peremével,
Utam ó falak közt, szűk utcán vezet,
Lajtól és kacajtól cseng a kövezet:
Ósdi ablakokban tört beszéd iramlík,
Zárt ajtókra csattan, falról visszaomlik.

Itt piciny lakásban él egy gyenge szűz,
Lengő lámpafényben cernát tübe fűz;
Sápadt, vékony arcán holtiszn sárga festék,
Szemén lompá fátvol, homlokán verejték,
Gyors kezén a tűnek hűs acélja száll
Szép szemét beissza egy-egy cernaszál;
Százszáz dőlésnyom tölti ujjbegyét,
Csöppnyi vér se járja gyöngye ujjhegyét,
Arca is szederjes, eltűnt ifjú pirja,
Fátyolos szeméből könnyűt se sirja.
Néha hűs mosolyra rándul csöppnyi ajka...
O, vajjon ki látja, ő, vajjon ki hallja?

Habzó tenger árján forgatag levélke:
Mily sors célja folyán jött e földi létre
E szegény kis árva, sápadt, gyenge,
senyvedt,

Kire a világon ügyel senkisémet vet?
Hajnaltól vak esztig fehér függönyén át
Látod, amint görnyed, törekény árnyékát,
Meg nem áll egy percre... s bére: könnyes
esték.

Fázás, álmallanság, szűk kenyér, betegség!
Valamennyi gond közt egy jár csak
eszeben,
Amint abbahagyja, halhat rögtön éhen.

Szorgos kis kezeccék munkáját, goromba
Kalmár asztalára vásznait kibontja,
Ujján gyűrű csillog, gyémánt sűrű rendje,
Varrótuk teremtik mindezt éjjelente;
Sürgötn ajánlja hercegi vevőknek,
Mint törekény ujjak sirva öltöztettek:
Hőszin gyöcseneműt, az álomlatlan órák,
Dolgos nappalok és sajgó szem tudóját;
Csillan mint a pelyhes, hulló, tiszta hó,
S varrott szemfedőnek volna így ma jó.

1875-től 1889-ig terjedő években sulyosbodó nyomorban és anyagi válságban él. A „Timpul” szerkesztőségében végzett kimerítő, tómpító munka gyengíti életerejét. A küzdelmet nem bírja sokáig, mert nem ismeri fel, hogy a jövő erőinek hordozója a proletariátus. Ujságcikkei és költeményei egyaránt a nép sorsa iránt érzett aggodalmat fejezik ki. „Levelei” hazafiságának egyszerű támasztételei, de ugyanakkor kifejezésre jutatlak felfogásának ideológiai korlátait. Noha az ekkor még csirájában lévő munkásmozgalomban nem látja a boldog jövőt megteremtő osztályt, mégis bátor kiállá-

Arúvá ha tenné gyöngéd, ifju testét,
Sulyos sárga fémme, arannyal keresnék,
Am kicsinykorától ég szívén a szent hit,
Jobb lett volna mégis, hogy ne hinne
semmit.

Tükröd előtt néha elmerengsz, te gyermek,
Bánatos szemedre hullong könnyű permet;
Nézd meg jól e képet, vésd is jól eszedbe
Ezt a balgasort, édesarcu, szende
Elhagyott teremtet, mert már nincs mi
várja

S ő sem vár egyébre, csak a bölcs halálra...

Fisjótét nyomortól sulyos életébe
Hű barátság fényt vitt egy kis méhe,
Mely a régi utcán szállott s elbolyongott,
Hallja is a lányka már a gyöngye hangot
S ablakát kitarja, hívja, szállna bennebb,
Hol viráglevélben bizton megpihenhet.
Igy szerette egymást a két proletár, a
Röppenő rovarok s emberi bogárka.
Elméláz a kislány, ám a méh egyetlen
Gyöngébb szárnyveréssel ajka fölé rebben,
Minttha mondaná: „O, nem tudod, hogy
drága

Ajkadnál a földnek nincs ma szebb virága?
Mézizü virágom, szebb vagy mint a
szentkép,
Bus szemed tüztől lángolni szeretnék!”

S mert a halál útját folytatni akarja,
A kis varrólyánykát átölelte karja,
Koporsóba tették Arca bár soványka,
Áttűndöklök rajt! a szépség lenge lángja
Homlokán virágok... Es a szűz alak
Tán még nemesebb a szemfedő alatt!

Nyitva áll az ablak és a telt tavasz
Behatolna rajta, de a méh nem ott
Ujjult rétre vágyik, hanem ott röpül
Holtja édes ajka s homloka körül;
Mind közel s közelbe rándja süri röpte
S elkíván pihenni ő is mindörökre...

Igy szavát ha hallom potrohos papoknak,
Hajduk öv szorítja, orcáik ragyognak,
Mondván: ez az élet, hordjuk a keresztet,
S szenvedés az ára minden élvezetnek —
Gondolom: „Vajjon hát ez tudná valóban,
Hogy milyen az élet s mint lehetne
jobban?”

(Fordította: SZEMLER FERENC)

sával, amellyel megbélyegzi az uralkodó osztályok tagjainak elősdi, henyélő életét, abban az időben a haladó erőket szolgálja Eminescu fájó szívvel látja a dolgozó ember szenvedéseit és teljes visszatartó voltában áll előtte az akkori társadalmi rendszert. Leveleiből és költeményeiből kitűnik, hogy a helyzetet gyakran már a fardt, lemondó költő szemléli. „Nyolc esztendője, mióta Romániába visszatértem — írja egyik levelében — csapódás csapódást követ s oly öregnek, oly fáradtnak érzem magamat, hogy hiába veszem kezembe a tollat, s kísérem meg az írást. Erzem, hogy nem bírom már, érzem, hogy erkölcsileg kiszikkadtam s hosszú, hosszú pihenésre volna szükségem, hogy ismét önmagam lehessenek. De akár a gyárak munkástömegeinek, sehol és senki nem nyújt nekem ilyen pihenőt. Össze vagyok törve, nem bírok magamra találni, nem ismerem önmagamra... Várom a Havas-sürgönyöket, hogy írjak, ismét írjak, bár a fejfámra immár a nevetet és esze szűltem volna erre a világra! Mennyire szívbermarkolók ezek a sorok és mennyire sulyos éleletet mondanak az uralkodó körökre, amelyeket testi és szellemi pusztulásba kergettek a nagy költők. 1883 nyarán Eminescun kitör az emebaj. Az országban, majd Bécsben kezelteti magát és egy időre megjavul egészségi állapota. A nyomor azonban továbbra is hűséges társa marad. Szinte koldusni kényszerül a kezeléshez szükséges összegért.

A polgári irodalomtörténeteszek hamis képet festettek Eminescuról. Egyedül Ghenea igyekezett abban az időben Eminescu életét és műveit a tőkés-földesuri rendszer viszonyaihoz magyarázni. Felszabadulásunk előtt az irodalmárook arra törekedtek, hogy a dolgozók és az ifju nemzedék ne ismerhesse meg Eminescu bátor, leleplező hangú verseit. A régi tankönyvekben ismeretlenek voltak az olyan versek, mint a következő:

„Ledőlnek ócska trónok a vészes árba veszte
S a szűrt vasiogarral már mintha láncok
ezre

Csörögve hullanak:
Pokol kapui nyílnak, kitarul lent a bennő.
Hogy ezrével beférjen a zsarnokok veszendő,
Fekélyes fajzata.”

Mennyire világosan fogalmazza meg a vallás lényegét:

„A vallás? — ők koholták a frázist
rab-sziveknek,
A hajcsár ennek örvén a fojtó hamba nyom;
Ha nektek tulvilági reménnyel nem szet
meg,

Akik halálig inség keservétől sziszegtek:
Viselnek ti átkát, mint hű igaz-barom?”

Elhallgattak azokat a verseket is, amelyek mint „A bohó Călin”, a román népi-sébből merítették tárgyukat és bemutatják, mily művészi tökéletességre emelte Eminescu a román irodalmi nyelvet. Tudták, hogy Eminescu költeményei azért annyira hozzáférhetőek az egyszerű olvasó számára, mert mély gyökerekként nyulnak a népköltészet érzésbeli, művészi és nyelvi sajátosságaiba. Eminescu költői munkássága ragyogó példaként áll ma is irónk, költőink előtt és arra tanít, hogy csak az lehet igazi költő, aki a nép ügyét, az igazságot szolgálja.

Ahol a kollektív gazdaságok káderei tanulnak...

a tanár minden szavára, milyen izgalommal várják, hogy felelhessenek. De nem is lehet rajtuk csodálkozni. Ők most élnek azokat a boldog perceket, amelyeket jónéhány évvel ezelőtt elrabolt tőlük a muft.

Nagyreszük már jóval túl van 35-ik életévén. Vannak itt románok, magyarok, németek, valamennyien falusi emberek. Iskolájuk igen kevés: három, négy, öt osztály. Es mégis, csodálatra méltó milyen felkészülten válaszolnak a tanár kérdéseire. Sokat tanulnak már a három hónap alatt, mióta itt vannak.

Ezen az órán növénytanról foglalkoznak. Mire van szüksége a fejlődő növénynek? — ezt vitatják meg. Most Kics Sándor elvtárs vezet. Talpraesetten, minden gondolkodás nélkül beszél a melegágyi növényekről. Mosolygós arcán önbizalom és büszkeség sugárzik. Olyan ember büszkesége ez, aki tisztában van értékével és tudásával.

Az egész terem szinte egyemberként él és mozog. Egy izgalom fűti át valamennyiüket. Ha valamelyik felelő véletlenül hibát követ el, egyszerre mozdulnak meg a fejek, tagadón nemet intenek. De ez ritkán esik meg. Berar loan például — az a kis fekete, élénk szemű ember — olyan tudományos magyarázkodásba kezd a növények védelméről, hogy mezőgazdasági szakemberek is dicséretre válna.

Természetesen akad olyan is, akinek már kissé nehezebben megy a tanulás. Így van ez Tautan Petruna is. A tanár kérdésén hosszan elgondolkozik. Látszik rajta, resteli, hogy nem jut eszébe a felelet. De nem hagyja magát; Andra Gheorghe tanár segítségével végül is megtalálja a helyes feleletet.

Nem könnyű a tanulás Tautan Petrunak, de erős benne a kitartás és a tudásvágy s ez már szinte biztosíték arra, hogy két hó-

nap múlva éppen olyan felkészülten tér vissza munkahelyére, mint a többiek.

TORHETETLEN SZORGALOMMAL

Ezek az emberek tisztában vannak azzal, mit jelent az, hogy most tanulhatnak. Sokan közülük fiatalabb korukban szerettek volna tanulni, de nem volt lehetőségük rá. Most minden igyekezetükkel azon vannak, hogy minél többet sajátítsanak el a tudományból, minél többet tegyenek magukévé.

Nagy szerepe van ebben az esetben a tanárook odaadó munkájának is. Fáradtságot nem ismerve foglalkoznak az emberekkel. A gyengébbekkel külön órákat tartanak. Ezenkívül hetenként munkakiértékelést, ahol feltehető, ki hogyan halad, mik a nehézségek, stb. Az is, hogy a tanárok ennnyire szívügyüknek tekintik a tanulók jó előrehaladását, magától érthető, hiszen ők is a nép fia, a nép sorából emelkedtek ki értelmiségiekké.

Itt van például Coman Constantin, aki a könyvelést tanítja. Moldovai szegényparaszt szülői gyermeke. Középiskoláját csak nagy nehézséggel tudta elvégezni. Másokat tanított, hogy tandíját kifizethesse. Az egyetemet pedig sohasem tudta volna elvégezni, ha nem váltózna a világ és államunk nem részesíti segélyben. Ezért nem ismer fáradtságot, ezért igyekszik a tanulóknak minél többet átadni a tudásából.

EGY A SOK KÖZÜL

Pesti Sándornak hívják, de itt mindenki csak Pesti bácsinak szólítja. Szólítsuk mi is így.

Pesti bácsi valahol Nagyszentmiklóson tud, a Léderer Artur földesur birtokán nevelkedett. Apja ott volt kocsis; parádékos. Arra a kérdésre, hogy szeretett-e volna gyermekkorában tanulni, felélénkül az öreg. — Hogy szerettem volna-e? Az árnyé-

sát! Hát az volt az én plánum. Örökké arról álmodoztam, hogy legalább mesterséget tanulhassak. Dehát ez csak terv maradt a magamfajta cselédek fia számára. Aztán később kitört a 14-es háború s anámát behívták katonának. En maradtam a családfenntartó. Most már gondolni sem lehetett az inaskodásra. Átvettém apám helyét a bakon. De csak fél fizetést kaptam, az egész fizetéshez túl fiatalnak találtak.

Beszéd közben állandóan tesz-vesz, mozog. Kezei hol a gyufaskatulyán, hol a hamutartón, hol az asztal szélén játszanak. Olyan ember benyomását kelti, aki nem érzi jól magát tőlénél. Örökké csinál valamit, máskepp nem is tudna élni. Sokan azt tartják róla, hogy kiszámíthatatlan ember, mert mindig olvasmivel hozakodik elő, amire senkisémet számít. Így volt ez néhány hónappal ezelőtt is, amikor arról volt szó, kit küldjön a nagyszentmiklósi „Lenin útja” kollektív gazdaság az iskolába. Egyesek húzódoztak, nem nagyon volt kedvük. Hát egyszer csak előrukkol Pesti bácsi, hogy neki bizony volna kedve, ha nem másért, már csak azért is, hogy mutassa a többieknek: mire képes az ő vén fejével.

Pesti bácsi szorgalmasan tanul, igyekszik, habár nem könnyű neki sem — mint ahogy mondja — de nem akar elmaradni a többiek-től, erősen szorgoskodik magát. Meg aztán mit szólnának az otthoniak, ha rossz eredmény-nel térne vissza.

A tartományi néptanács mellett működő kollektív gazdasági elnök-, brigád- és könyvelőképző iskola vezetősége minden igyekezetével arra törekszik, hogy — pártunk és kormányunk útmutatását híven követve — mind több jól felkészült kádert hagyja el az iskolát. Az eddigi eredmény biztosságot arra, hogy a jelenlegi hallgatók, — csak úgy min az előbbi tanfolyam résztvevői — jól felkészülten kerülnek vissza munkahelyükre. Izsák András

TANULÁS KÖZBEN

Mintha csak nagy gyermekek volnának, úgy ülnek az iskolapadokban. A szemlélő önkéntelenül elmosolyodik, hogy így végignézz rajtuk s eszébe jut Petőfi Sándor egyik versének néhány sora:

„Gyermekek vagytok

Gyermekek lettem újra...

Valóban gyermekeké válnak ők is ezeken az órákon. Milyen idegmegfeszítve figyelnek

Pártélet

A mezőgazdasági társulás megerősítéséért

Az új mezőgazdasági társulások alakításáért és a meglévők megerősítéséért vívott harcban nagyfontosságú szerepet töltenek be a falusi pártszervezetek. A falusi pártalapszervezetekre hárul az a magaslatos feladat, hogy széleskörű politikai munkát fejtsenek ki a dolgozó parasztság körében, népszerűsítsék a közös, egytagban, gépiérvével végzett munka előnyeit, a szocialista mezőgazdaság felsőbbrendűségét.

A körösrajoni pártbizottság irányításával és a rajoni néptanács közvetítésével támogatásával 1952 őszén Ágya községben is megalakult az „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás. Akkor 36 család lépett a mezőgazdasági társulásba 86 hektár földdel és 6 pár igavonóval.

A társulás megalakulása után a pártalapszervezet jelentős politikai tevékenységet fejtett ki annak érdekében, hogy a tagok minél jobb terméshozamot érjenek el. Az ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás pártalapszervezete 7 agitátorral rendelkezik. Bodó József titkár elvtárs rendszeres irányításával az agitátorok érték el sikereket a terméshozam fokozásáért és az újabb tagok bevonásáért vívott harcban. A traktorok felhasználásának és egyes fejlett agrotechnikai módszerek bevezetésének eredményeként már 1953-ban szép terméshozamot értek el. A buzatermésnél például 19, a tengerinél pedig 30 mázsát takarítottak be hektáronként. Az eredményeket a pártalapszervezet útmutatása alapján faliújságon népszerűsítették annak érdekében, hogy az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok is meggyőződjenek a közös munka előnyéről.

Az alapszervezet agitátorai politikai munkájának és a terméshozam terén elért eredmények népszerűsítésének köszönhető, hogy újabb két dolgozó paraszt család kérte felvételét a mezőgazdasági társulásba. Kiss A. János és K. Vida István dolgozó parasztok, meggyőződve a mezőgazdasági társulás jelentőségéről, önként beléptek a társulásba.

Pártunk és népi demokratikus rendszerünk nagy figyelmet fordít a mezőgazdasági társulások erősítésére, újabb és újabb társulások létesítésére. A föld közös megművelésére alakult mezőgazdasági társulásokra fontos szerep hárul a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdítása, az árugabonatermelés állandó fokozása terén.

Ezt a feladatot tartja állandóan szem előtt az Ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás pártalapszervezete. A pártalapszervezet munkatervében minden kommunista számára feladatul tűzték ki, hogy egy-két községbeli dolgozó parasztot győzzön meg a mezőgazdasági társulás előnyéről.

Tar Ferenc elvtárs például Hamza Sándor szegényparaszttal, Szabó Sándor elvtárs Kelemen Zsuzsannával, Bódi József pedig Szilágyi Józseffel beszélgetett a mezőgazdasági társulás felsőbbrendűségének jelentőségéről. Hasonló felvilágosító munkát végzett Pap András és az alapszervezet többi tagjai is.

Mindezek azt bizonyítják, hogy az Ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás pártalapszervezete foglalkozott bizonyos mértékben a társulás megerősítésének kérdésével. Ez azonban elégtelen, ha figyelembe vesszük hogy a megalakulás óta mindössze csak kettővel növekedett a tagok száma. Ez a hiányosság elsősorban onnan ered, hogy az alapszervezet nem igyekezett megoldani a kérdést: miért nem léptek be újabb tagok a társulásba? Az alapszervezet tagjai, noha tisztában vannak azzal, hogy egyes társult dolgozó parasztok, Komori Sándor elnökkel az élen, nem igyekeznek munkájukkal példát mutatni az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok előtt, mégsem intézkedtek annak érdekében, hogy a társulás valóban betöltse vonzó szerepét a szocialista mezőgazdálkodás iránt a dolgozó parasztok körében. Hiányosság mutatkozik a rajoni pártbizottság részéről is, amely nem töreke-

dezt arra, hogy kellőképpen támogassa az Ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás pártalapszervezetét. A társulást, megalakulása óta, mindössze három ízben keresték fel a rajoni pártbizottság aktivistái, akkor is megelégedtek annyival, hogy tudomást szerezzenek a hiányosságokról, azonban semmilyen konkrét intézkedést nem tettek ezek felszámolásáért.

A mezőgazdasági társulások nagy gazdasági jelentősége és politikai fontossága megköveteli, hogy párt- és államszerveink behatósan foglalkozzanak a meglévő társulások állandó erősítésének, valamint új társulások alakításának kérdésével. Állandóan figyelemmel kell kísérnie a körösrajoni pártbizottságnak és a rajoni néptanácsnak ezt a kérdést, mert csak így járulhat eredményesen a szocialista mezőgazdaság megerősítéséhez és kiszélesítéséhez.

A rajoni és a községi néptanács végrehajtó bizottságainak feladata állandó és hathatós támogatásban részesíteni az Ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulást. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1951 szeptemberi határozata rámutat arra, hogy a társulások szervezéséért és munkájuk irányításáért a néptanácsok és a gép- és traktorállomások felelnek. A rajoni gép- és traktorállomások dolgozóinak világosan kell látniuk, hogy állomásuk nemcsak egyszerű mezőgazdasági gépközlő központ, hanem igen fontos szerepet tölt be politikai síkon is a mezőgazdaság szocialista átalakításáért vívott küzdelemben.

Az Ágyai „Augusztus 23” mezőgazdasági társulás pártalapszervezetének, a rajoni pártbizottság irányításával és állandó segítségével, a jövőben sokkal alaposabb munkát kell kifejtenie, mind a társulás tagjai, mind az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok körében, hogy minden dolgozó paraszt meggyőződjék a mezőgazdasági társulás előnyéről.

Hegedűs István.

Gyermekeink boldog élete

A januári csipős szél megzavarja a felhőkhöz húzó hódoltyúkat. A csillogó kristályszemcsék forogva, táncolva érnek a földet borító hólepelre. A helyi kereskedelmi vállalat (OCL) napközi otthonának udvarán a fenyőfák ágai fáradtan hajolnak meg a hótakaró terhe alatt.

A napközi otthon tagjai, világos étterme leköszintő látványosságát nyújt a látogatóknak. Apró asztalok körül pici székek. Az asztalokon piros-fehér babos, izécsesen varrt terítők. A nagy ebédlőszekrényen csillogó poharak és élelmiszer-hűtők a napközi otthonban uralkodó tisztaságot. Az étterem falai mellett kicsiny szekrények, a gyermekek utcai ruhái részére. A szekrényekre egy-egy képet ragasztottak a gyermekek oktatói. A gondnoknő mosolygva magyarázza, hogy a képek az alma, hirtel, trombita, mozdonny és egyéb rajzok után a kicsinyek megismerik saját szekrényeiket — mivel olvasni még nem tudnak.

— Ezt a rengeteg játékot — mutat a gondnoknő a terem végében lévő játékhalmazra — a téli fűtőrendszer alkalmával kaptuk. Traktorok, repülőgépek, emelődaruk, dominók, társasjátékok, a kisebb gyermekek részére pedig nyúlascskák, babák sorakoznak a polcokon. A játékok mellett 100 pár gondosan elkészített házicipő látható. Ez is a helyi kereskedelmi vállalat ajándéka a napközi otthon kicsiny lakói részére.

— Bizony ez mind nem így volt ezelőtt egy-két hónappal — mondja elgondolkodva. — A régi napközi otthon helyisége 56 gyermek részére nem volt megfelelő. Melék helyiségekkel sem rendelkezett, egyszóval egészségi szempontból sem volt kielégítő. Az ebédlő, a nappali és a hálószoba berendezése hiányos volt. Miután megkaptuk ezt

a nagyszerű tágas és egészséges helyiséget, sikerült a gyermekek részére igazi otthonná varázsolni a 11 szobából álló gyönyörű épületet.

Végigvezünk a szobán, a kicsi asztalokon, a játékhalmazon. Ime népköztársaságunk így gondoskodik legilletlenebb kincséről — a gyermekről!

Az étterem hatalmas üvegajtóján keresztül, haiken átszűrődik a vidáman csilingelő gyermekcsevegés. Játsszanak az apróságok. A játszótérre lépünk. A gyermekek valamennyien szívetek köntvével viselnek. Kis csoportokra oszlanak és építőkockákkal „építenek”. Oktatójuk, Berkes Klára és Bixa Velutia együtt játszanak a kicsinyekkel.

Az egyik sarokban Vekov Karcsi huncut, barna szemével nagyokat pislog. Kirb Baba építőkockái felé. Az ő „anyagját” már elhasználta és úgy látszik szüksége van még néhány építőkockára.

— Baba, kérek egy kockát — kiált oda szomszédjának.

— Nem adok — feleli incselkedve a kislány, s hogy választ Karcsi teljesen megértse, a nyelvecskéjét is kinyújtja. Karcsi feláll, megindul apró, határozott léptekkel, mint valami kapitány a liliputiak országában. Babához érkezik, elvesz a kislány kockáiból annyit, amennyi kis kezében elfér. A kislány haragosan vissza akarja venni Karcsi „zsákmányát”. Bixa Velutia oktató távolról figyel az „esetet”, majd odamegy és kibékíti a két csöppset. Karcsi és Baba a végén olyan jó barátságban együtt építenek — ahogyan ők mondják — óvodát.

A terem egyik sarkában Berkes Klára oktató őben tart egy kislányt, akinek arcából elcsillan a rakoncátlan hajtincsek. Közben versekre tanítja a kis szöszkét. „A

jó gazdaasszonynak szok isz a dolga...” szavalja a kicsi selypítve. Miután a vers végéhez ér, megkérdezzük hogy hívják?

— Kiss Margitnak — mondja félszón.

— Apukád hol dolgozik? — barátokunk a kislánnyal.

— A „Lantul”-ban.

Később Margitka egészen „belemelegedik”, kérdez és beszél sok mindenről.

— Klári néni, mesélni nekünk már valamit — szalad az oktatóhoz Rolaru Marika és türelmetlenül játszik kötenykeje szélével.

— Mesélek, szíveim, mindjárt mesélek.

Berkes Klára leteszi a szőszke Margitot öléből és a gyerekekkel együtt helyére viszi az építőkockákat. Az apróságok tudják, hogy ez mit jelent.

„Mesél nekünk?”, „Mesél?” — kiáltják innen is onnan is egyre többen.

A gyermekek rövid idő alatt rendet teremtenek, majd elkezdik az asztalok mellett Berkes Klára körül. És Klára néni megkezdte meséjét a rókaéről és a nyúlascskáról. A napközi otthon lakói szemrebbenés nélkül figyelik a mesét. Nem akarunk tovább zavarni és lassan, csendben eltávozzunk a teremből.

— Nézzék meg az elvtársak az éléskamrát is — mondja a gondnoknő.

Az éléskamrában minden található, ami jó, ami szemnek száznak ingere. Liszt, rizs, kása, cukor, marmeládé és keksz mellett a gyermekek kedvence, a csokoládé is ott látható a polcokon.

A konyhából inycsiklandozó ételszag terjed. A mai ebéd: zöldbab leves, krumpli főzelék sültkolbásszal és almáspite.

Igy töltik napjaikat a gyermekek — a mi gyermekeink, — akikre oly feltűnő gonddal ügyel népi demokratikus rendszerünk...

Hánig Györgyi

Megjegyzések

Haladéktalanul intézkedjenek!

— Halló, kérem a jegyeiket! Maga süket? — kiáltja a fontoskodó és ugyanakkor hivatalos fölénybe merevedett jegyellenőr, névszerint Zaslau Ecaterina, a 10-os számú — ugynevezett Pullmann — villamoskocsin.

— Kérek 40 baniért egy jegyet — hangzik egy öreg néni hangja, aki nehezen tartja magát a robogó villamoson. Szavait azonban elvágja Zaslau Ecaterina, aki egyik fölére billentett egyensúlyában zordon tekintet vet az utasra.

— Nem 40 baniért, hanem 50 baniért vegyen jegyet!

— De hiszen csak itt szálltam fel — bizonyítja az idős asszony — ezen az útvonalon 40 bani a jegy ára.

— Ne hazudjon! Nem szégyeli magát? Ott szállt fel a hidon túl — ripakodik éles hangon az ellenőr az utasra.

A vitába ekkor beleszól egy másik utas is, aki az idős asszonnyal együtt szállt fel. Igazolja más utasokkal együtt, hogy az utas valóban a hidon innenső utszakazon szállt fel.

— Magát ki kérdezte? — vágja el az ellenőr a szólni merészkedő szavait. — Hol van a jegye?

— Nekem nincs jegyem, nekem bérletem van — mondja ekkor az utas. — A bérlet pedig a végállomásig érvényes.

— Nem igaz. Maga is az ujaradi hid előtt szállt fel — s ezzel olyan hevesen rángatja ki az utas kezéből a bérletet, hogy az kettészakad.

Az a vélemény alakult ki az utasok között, hogy Zaslau Ecaterina ellenőrt nem állapíthatja meg önkényesen, hol szállt fel egy-egy utas és visszaél az egyensúlykaja által nyújtott hivatalos minőségével, mert ilyen hangnemen beszél az utasokkal. A városi közüzemek vezetősége fordítson nagyobb gondot a villamosok és autobuszok szolgálatát teljesítő elvtársak politikai nevelésére. Ha a vállalat vezetősége a terepen ellenőrizné az alkalmazottak tevékenységét, meggyőződhetne róla, hogy Zaslau Ecaterina magatartása nem felel meg a tömegekkel való érintkezés követelményeinek. Ideje, hogy a terepen végzett ellenőrzés a városi közüzemek vezetőségének is állandó munkamódszerévé váljék.

Costescu Mihai,
levelező.

SPORT

Néhány sorban

JANUÁR 22., 23. és 24-én rendezik meg Aradon a „Városok Kupája” céllövő versenyt a városi ligeti lövöldében. A versenyen az aradiakon kívül Bukarest, Iasi, Kolozsvár, Temesvár, Marosvásárhely és Sztálinváros versenyzői vesznek részt.

AZ EGYIPTOM körüli kerékpáros verseny harmadik szakaszát az angol Gerrard, a negyediket a belga Meenen nyerte. Marin Niculescu a negyedik versenyszakaszban kilencediknek érkezett és az összetett versenyben a hatodik helyet foglalja el.

FRANCIAORSZÁG nemzetközi asztali tenisz bajnoki versenyén Angelica Rozeanu már az elődöntőbe került Fritz és Werth osztrák, valamint Watel francia versenyzőkkel együtt. A férfi egyben a svéd Filsberg 3:0 arányban legyőzte Bergmant, a francia Hagenauer pedig ugyanebben az arányban Leach-ot.

Közlemények

A VAROSI NEPTANÁCS VEGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA felhívja az összes ingatlanok és beépítetlen területek adminisztrátorait, felelőseit, tulajdonosait, valamint a házfelügyelőket, hogy a fagy és a havazás idején az ingatlanok, illetve beépítetlen területek előtti járdákat tisztítsák meg a hótól és a jégtől. Ezt a műveletet annyszor kell elvégezni, ahányszor szükségessé mutatkozik, hogy a jég és a hó ne jelentősen veszélyt okozzék a közlekedésre. Minden baleseti közvetlenül a fentjelzett személyek felelnek. A fenti rendelet be nem tartóit Arad város néptörvényeséke bünteli Arad város néptanácsa vagy a milícia szerveinek átirata alapján.

1954 JANUÁR HONAPRA a közlekedés az 1953. évi petroléum tétel alapján szolgálja ki. A fűtő háttalján ott kell lennie az illető vállalat bélyegzőjének (a dolgozók számára), vagy a néptanács gazdasági osztálya bélyegzőjének (a nyugdíjasok, kisiparosok, szabadfoglalkozásúak, stb. számára).

Akik elvesztették az 1953. évi közlekedési tételt, azok a vállalatoktól, intézményektől, tömegszervezettől, ahol dolgoznak, vagy a néptanácsnál igazolványt mutatnak be, hogy az 1953. évben milyen betűs közlekedési tételük volt.

Játék és mese — a napközi otthon lakóinak legkedveltebb szórakozása. Képünkön Bixa Velutia és Domitila Elena oktatók együtt építenek a gyerekekkel.

Kis csapatokkal osztogat játékokat a gyermekeknek. A kislányok és kislányok boldogan távoznak a játékszobába, ahol vidáman töltik napjaikat.

Koreai lapvélemény Csu En Laj és Nam Ir nyilatkozatáról

PHENJAN. (Agerpres). — Az Új Kína feljeli:

A koreai lapok támogatják Csu En Laj, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterének és Nam Ir, a Koreai Demokratikus Népköztársaság külügyminiszterének a koreai politikai értekezlet előzetes tárgyalásainak újrafelvezetésére vonatkozó nyilatkozatait.

A „Nodon Szinmun” című lap ezzel kapcsolatosan a következőket írja: „A következő békepolitikai folytatónál a koreai kormány, amelyek a koreai kérdésnek tárgyalások útján történő békés rendezése mellett foglaltak állást, a két fél közötti tárgyalások újrafelvezetését kezdeményezték.”

A cikk hangsúlyozza, hogy a politikai értekezlet nem lehet elhalasztani, mivel a hadifoglyok kérdésénél minél sürgősebben meg kell oldani, a koreai kérdést pedig békés úton kell rendezni. Az amerikaiaknak bele kell egyezniük a tárgyalások azonnali folytatásába, ha tényleg békés tárgyalásokkal akarják rendezni a koreai kérdést.

Egy történelmi nevezetességű ukrán város

MOSZKVA. (Agerpres). — Háromszáz évvel ezelőtt Perejaszlav-Hmelnicki helységben mondták ki Ukrajna egyesülését Oroszországgal. A „Trud” ezzel kapcsolatban a következőket írja erről az óségi ukrán városról:

„Naponta számos külföldi és kiránduló társaság érkezik Perejaszlav-Hmelnickiba. Megtekintik a város történelmi nevezetességű helyeit és ugyanakkor megcsodálják a szinte napról-napra fejlődő korszerű város életét is.

A város történelmi muzeumát új okmányokkal és történelmi anyagokkal bővítették ki. Így a moszkvai „Forradalmi muzeumból” nemrég a „Béke nyilatkozat” történelmi okirat, az odesszai muzeumból a Nagy Honvédő Háborúra vonatkozó anyag került a muzeumba, míg Kornyikból Bodán Hmelnicki kardját küldték meg a város történelmi muzeumának.

Yvor Montagu-t kiutasították Franciaországból

LONDON. (Agerpres). — Angol lapjelentések szerint a francia hatóságok január 11-én felszólították Yvor Montagu-t a Béke Világtanács tagját az ország elhagyására. Montagu, aki az Angol Asztaltiténisz Szövetség és az Asztaltiténisz Világszövetség elnöke, január 9-én érkezett Franciaországba, ahol végignézte a Párisban folyó nemzetközi asztaltiténisz mérkőzéseket.

A patet-laoui felszabadító hadsereg folytatja előnyomulását

PARIS. (Agerpres). A nyugati sajtóügynökségek jelentése szerint a patet-laoui felszabadító néphadsereg egységei új támadásba kezdtek Laosz központjában.

A felszabadító néphadsereg egységei a Takhek-i tartomány felszabadítása után jelenleg Nape és Pakszán helységeket felnyomulnak előre. A két helység stratégiai szempontból igen fontos, mivel megnyitja az utat Patet-Lao állam adminisztratív és királyi fővárosai felé. A France Presse kommentálja a felszabadító néphadsereg támadását és rámutat arra, hogy „ezek harapófogó alakban nyomulnak előre a Lao-i állam két fővárosa felé”.

A vietnami kormány által szabadonbocsátott hadifoglyokat a francia hatóságok börtönben tartják

PARIS. (Agerpres). — Mint jelentették, 1953 december 19-én a koreai nép felszabadító háborúja hetedik évfordulója és az új év alkalmából a vietnami kormány számos francia hadifoglyot bocsátott szabadon. Annak ellenére, hogy a szabadlábba helyezett hadifoglyokat átadták a francia hatóságoknak, a francia hatóságok rendelkezéseket még mindig fogva tartják a Hanoi városban lévő erőd börtönében. „Ez a módszer eszünkbe juttatja a koreai-amerikai parancsnokság mesterkedését, amellyel a koreai-kínai fél által szabadonbocsátott hadifoglyokat „eszmei fertőtlenítés” eljárása alá vetik” — hangsúlyozza a „l'Humanité” című lap.

A lap rámutat, hogy Hanoi újabb, a Ho Si Min kormány által szabadonbocsátott hadifoglyokat várnak, akiket éppen úgy bezárnak majd, mint az előbbieket. A francia hatóságok megtiltották minden érintkezést a hadifoglyokkal, még a külföldi sajtó tudósítók számára is.

Nyugatnémetországi polgári lapok a külügyminiszterek értekezletéről

BERLIN. (Agerpres). — Számos nyugatnémet polgári lap cikkekben és kommentárokkal foglalkozik a négy hatalom külügyminisztereinek kiűszöbön álló értekezletével. A „Passauer Neue Presse” hangsúlyozza, hogy „a négy hatalom értekezlete reményt nyújt arra, hogy újra egyesüljünk keleti testvéreinkkel”.

hözjárul a nemzetközi feszültség enyhítéséhez, úgy ez igen öröndes ténnyel jelent számunkra. Mi nemet nem akarunk mást, mint békében dolgozni, hogy újra építsük hazánkat”. A „Hannoversche Presse” című lap szintén a négy hatalmi értekezlet mellett foglalt állást és ugyanakkor rámutat arra, hogy a „bonni kormánykörök igyekeznek elgáncsolni az értekezletet.”

Daladier nyilatkozata az „európai hadsereg” tervéről

PARIS. (Agerpres). — A „Combat” című lap közölte Edouard Daladier francia nemzetgyűlési képviselő nyilatkozatát.

Az „európai védelmi közösséggel” kapcsolatban feltett kérdésre válaszolva, Daladier kijelentette, hogy ezt a tervet a Francia Nemzetgyűlés képviselőinek többsége elítélte. „Sőt azt lehet mondani — hangoztatta Daladier, — hogy ezt a tervet gyakorlatilag elvetették a francia megbízottak a bermudai tanácskozásra történt elutazása előtt. A szocialista párt parlamenti csoportjának az MRP támogatásával az európai hadsereg vonatkozásában benyújtott tervezetét a francia nemzetgyűlés döntő többséggel elutasította. A kormány ezt nem vette figyelembe. Ezt bizonyítja a bermudai értekezlet kiadott közleménye”.

Daladier a továbbiakban kijelentette, hogy az „európai védelmi közösség” fő célja Nyugat-Németország erőteljes felfegyverzése, amit az amerikaiak már 1950 óta követelnek.

Daladier rámutatott arra, hogy az Ode-

Neisse határ a Szovjetunió és Lengyelország számára a béke fenntartásának megengedhetetlen előfeltétele, majd ezt mondotta: „véleményem szerint ez Franciaország számára is a béke határa”.

Az 1944 december 10-én megkötött francia-szovjet szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződésre vonatkozólag Daladier kijelentette, hogy „ennek az egyezménynek nyilvánvaló célja abban áll, hogy megakadályozza Németország remilitarizálását”.

Daladier állást foglal a békés tárgyalások mellett Ho Si Min kormányával az indokinat kérdés békés rendezésére. Hangsúlyozta, hogy „szégyenletes, hogy 1947-ben nem egyeztek meg Ho Si Min ismételt javaslati tekintetében”. Daladier véleménye szerint semmi ok sincs a kételkedésre a Ho Si Min kormány őszinte szándékait illetően a tárgyalások kérdésében. „Mégis — mondotta — nekem úgy tűnik, hogy a francia kormány nem akar megengedni, figyelmen kívül hagyja a közvélemény óhaját. Ez pedig igen rosszul fog végződni”.

Szovjet művészek előadásának sikere Angliában

LONDON. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A „Daily Worker” című lap egyes szakértők nyilatkozatát közli fiatal szovjet művészek előadásával kapcsolatban Anglia II. diákfesztiválja alkalmából.

David Pool, az angol „Sadlers-Wells” balettiskola egyik vezetője, elragadtatással fejezte ki a következő szavakkal: „Micsoda kivételes művészet”. Maria Rambert, az ismert angol balettáncosnő ezt mondotta: „Az oroszok előadása lelkesítően hat.”

Francia-amerikai kereskedelmi ellentétek

PARIS. (Agerpres). — A „Figaro” című lap jelentése szerint az amerikai hatóságok követelték, hogy a Marokkóba irányuló és állítólag az ott átmászó amerikai csapatoknak szánt árukat mentesítsék a vámilletékek alól. A francia gyarmati hatóságok veszélyeztetve érezték ezáltal helyzetüket és visszautasították az amerikai követelések teljesítését. A lap jelentése szerint az amerikai külügyminisztériumban hamarosan megkezdik a francia-amerikai tárgyalásokat a marokkói vámilletékek ügyében.

Mozik musora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: Január 17-ig: A nagy remények. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

NICOLAE BALCESCU” mozi: Január 20-ig: Hajnal Nyemen Telett. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

HERBAY JANOS” mozi: Január 17-ig: Civil a pályán. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

L. L. CARAGIALE” mozi: Január 17-ig: Keto és Kote. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDOK” mozi: Január 17-ig: Dokumentációs filmek és aktuális híradók. Előadások: 3 órától folytatódóan.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Miklós): Január 15-én: Fehér agyar. Előadások: hétköznap: este 6 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„SOLIDARITEA” mozi (Gá): Január 15-én: A makrancos herceg. Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

(Valamennyi moziban kéri a közönség pontos megjelölését, mert a helyeket csak így tudják biztosítani).

—O—
AZ ARADI ALLAMI SZÍNHÁZ MÜSORA: Szombaton, január 16-án este 8 órakor: Kézfogó. Vasárnap, január 17-én délután 4 órakor: Szakadás és este 8 órakor: A veszett bárán.

BABSZÍNHÁZ: Minden vasárnap délután 4 órakor magyarul előadás: Hámsel és Gretel

ANDRÉ WURMSER: TAVASZ A TÉLBEN

Párisi levél

amelyen Schuman kijelentette, hogy ha nem mi fegyverezük fel a náciakat, majd felfegyverkeznek maguk, s ez igazán bosszantó lesz — ami persze nem igaz. Csak hogy az ilyen kettenes álnokkodás, ha meg néhány csibész megrendezett zavarása a vietnami békét követelő gyűléseken, hidegen hagyja a közvéleményt.

Ilyen visszaesés képet mutat a mi demokráciánk: tíz francia közül kilenc dühöng, ha a német újrafegyverzéstől hall, száz közül kilencvenkilenc tiltakozik, ha az indokinat háború folytatásáról van szó — s az „európai” politika folytatódik, a háború is tart Vietnámban. De folyk tovább a falak csatája is.

Miérté falakon folyik ez a csata? Persze nem a köztársasági elnöki palota homlokzatán, hanem a gyárkerítéseken, néhány közepűket szürke kövein — hiába diszeleg rajtuk a figyelmeztetés: „Hirdetések felfüggesztése az 1881 július 22-i törvény értelmében tilos” — s különösen a grundok palánkjain, amelyek egyre csak várják, hogy beépítsék őket.

Barátaimmal egy kis számításat végeztünk. A metróban ellesett beszélgetések közül minden harmadik a lakáskérdés nehezégeiről folyik. Immár harmadik esztendője, hogy az építkezések csigalassúsággal haladnak Franciaországban. Márpedig hivatalos adatok szerint 1953-ban minden husz francia közül egy olyan nyomorlanyt lakott, amelyet közigazgatásilag is „egészégtelen lakásnak” minősítettek. Párisban a házak átlagosan százszázötven évesek. Egész Franciaországban pedig minden két lakóhely közül egy eléri a 100 éves kort. Párisban a lakások több mint feléből, pontosabban 54 százalékából hiányzik az egészségügyi felszerelés, vagyis a lakások kívül

található az a helyiség, amelyet illetékes gyerekek „bizonyos helynek” neveznek.

Megjegyzendő: teljességgel helytelen volna azt állítani, hogy Párisban semmit sem építenek. Vannak olyan negyedek, ahol egymást érik az építőállványok, akárcsak Moszkvában vagy Pekingben. Ha a XVI. kerületben vagy Neuilly-ben járunk, lépten-nyomon találunk egy-egy elkérített építkezést, egy-egy termésköböl épült féligkész, szép házat. És még ezek a hazug kommunisták azt merik állítani, hogy a burzsoá köztársaság nem gondoskodik lakásról polgárai számára! Igenis, a burzsoá köztársaság épít: burzsoá házakat a burzsoáknak. Hát nem ésszerű? A kerítés fölött nagy tábla hirdeti: „Eladó lakások!” Szobánként másfél millió frank az árak. Azaz: öt évi „törvényesen” biztosított minimális bér”. Igaz ugyan, hogy ezekben a lakásokban teljes a kényelem, s a kilitást is „szavatolják”, ami azt jelenti, hogy nem adnak építési engedélyt az említett ház és a Szajna, vagy a ház és a Bois de Boulogne közli területre.

Utánanéztem a statisztikában: az előkelő XVI. kerületben több lakás épült a háború óta, mint Páris többi tizenkilenc kerületében együttvéve. Ettől bizony még nem jut fel annak a sokszázszáznyi fiatal házaspárnak a feje fölé, akiknek nincs három-négy millió fölösleget frankja, hogy kidobhatná egy eljövendő ház eljövendő ablakán.

Páris mégsem bosszankodik. Azt mondhatná az ember, hogy Páris alszik.

O, hogy szerettem gyermekkoromban elabrándozni a metro térképe előtt! Mindig látható volt ott egy-egy épülő szakasz kipontozott vonala. Milyen csuda jó lesz, ha nemsokára egy vagy legfeljebb két

átzállással eljuthatok Péterhez vagy Pálhoz. Most pedig jöjjele nincs épülő vonal a metro térképén. Tudom, tudom, hogy a szorosan vett fővárosi hálózat „intra muros”, ugyahogy be van fejezve, ha barátságtalan is, s éppen csak arra jó, hogy ellassa tőkes feladatát — de minék is ismételnem ügyetlenebbül, amit Révai József olyan találaton fejezett ki — ezomora, de belejezett, legalább is majdnem az. Csak éppen Páris ma már pusztán közigazgatási egység; hivatalosan ragaszkodnak a mondvascsinált Kis-Párishoz, holott már rég nincsenek meg a városfalak és Páris kinőtt a régi erődítmények szűk gyűrűjéből. Senki sem látja be, hogy például az a sugárút, amely a Nation-től a Vincennes-i kastélyhoz vezet, vagy az a másik, amely az Étoile-tól a neuilly-i hidig, miért Páris eddig a házig és miért peremváros a következő házról fogva. Hosszu esztendőök óta tartó folyamat, hogy a párisiak kiköltöznek a külvárosokba, legelőször a munkások meg a kisemberek. Ennek tulajdonítható, hogy a városfalakon a szűkben vett Páris Franciaország egyik legreakciósabb városa. Milyen azonban a kormányzat számot vet a való helyzettel, s Páris magába olvasztja peremvárosait, egyszeribe visszanyeri majd régi forradalmi arculatát. S ezért hallhatjuk egyelőre továbbra is, hogy Montreuil és Saint-Denis nem Párishoz tartozik, csak a város „vörös övezetéhez”.

A háború előtt a földalatti, mint afféle tőkes vállalkozás, amely nem sokat törődött a közigazgatás szabványaival, legelőször vonalait a peremvárosokban, Vincennesben, Boulogne-ban, Montreuilben nyitotta meg. Most aztán ennek befellegzett. Elejtették az egykori terveket, s a legutóbbi 15 évben mindössze három állomást nyitottak a peremvárosokban. Erjük be vele. A tervek alszának a fiókok mélyén, a peremvárosiak viszont kicsit kevesebbet alszanak, mert metro híján, korábban kell felkelniük. Nagy-Páris terve pedig szunnyad az írat-csomók porában...

(Folytatása lapunk legközelebbi számában.)